

DỰ THẢO ÁN LỆ SỐ 42/2026¹
ÁN LỆ SỐ /2026/AL
Về xác định tội danh gây rối trật tự công cộng

Được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thông qua vào ngày... tháng... năm 2026 và được công bố theo Quyết định số .../QĐ-CA ngày... tháng... năm 2026 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

Nguồn án lệ:

Quyết định giám đốc thẩm số 01/2024/HS-GĐT ngày 29/01/2024 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao về vụ án hình sự “*Cố ý gây thương tích*” đối với bị cáo Trần Tấn P.

Vị trí nội dung án lệ:

Đoạn 9, 10, 11 và 12 phần “*Nhận định của Tòa án*”.

Khái quát nội dung của án lệ:

- *Tình huống án lệ:*

Do mâu thuẫn cá nhân, nhóm của bị cáo đánh nhau với nhóm của bị hại tại nhiều địa điểm công cộng, hậu quả có bị cáo thiệt hại về sức khỏe, có bị cáo thiệt hại về tính mạng.

- *Giải pháp pháp lý:*

Trường hợp này, Tòa án phải xác định hành vi của các bị cáo xâm phạm nhiều khách thể khác nhau, trong đó hành vi gây rối trật tự công cộng đủ yếu tố cấu thành tội độc lập.

Quy định của pháp luật liên quan đến án lệ:

Các điều 123, 134 và 318 Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017, 2024 và 2025).

Từ khóa của án lệ:

“Giết người”; “Cố ý gây thương tích”; “Gây rối trật tự công cộng”.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo bản án hình sự phúc thẩm, nội dung vụ án tóm tắt như sau:

Khoảng 20 giờ ngày 10/6/2021, Trần Tấn P, Diệp Minh Đ, Huỳnh Vĩnh T1, Lê Trọng N, Lê Thị Bé L1 và Nguyễn Thanh N1 cùng đến ăn uống tại quán nướng A thuộc khóm Tân B, phường An H, thành phố Sa Đ, tỉnh Đồng Tháp. Khoảng 22 giờ cùng ngày, P và nhóm bạn nghỉ, đi sang đường lấy xe mô tô để về. Lúc này, anh Nguyễn Văn L điều khiển xe mô tô chạy tới, do chạy nhanh nên xém va chạm với P. Anh L dừng xe, quay lại nhìn P, P nói “Anh chạy xe xém đụng người ta còn kênh gì nữa”. Anh L trả lời “Tụi bây ngon ở đó đi, tao trở lại đập chết mẹ tụi bây”.

¹ Dự thảo án lệ này do Tạp chí Tòa án nhân dân Tòa án nhân dân tối cao đề xuất.

Nói xong, anh L điều khiển xe chạy đi, còn nhóm của P ra về.

Anh Nguyễn Văn L chạy xe đến nhà của Lê Thành T2 (lúc này, tại nhà của T2 đang tổ chức sinh nhật). Anh L nói với mọi người “có nhóm nào chửi, đòi đánh tao, tụi bây đi theo tao coi nhóm đó là nhóm nào”, thì nhiều người tại tiệc sinh nhật điều khiển xe mô tô đi theo anh L. Cụ thể: anh L chở Huỳnh Mai Hoàng P1, Nguyễn Anh T3 chở Huỳnh Văn L2, Bùi Phương T4 chở Phan Quang H, Lê Thành T6 chở Hồ Phúc T5 và Lê Phước M chở Nguyễn Minh L3 cùng đi tìm nhóm của Trần Tấn P để giải quyết mâu thuẫn.

Khi nhóm của anh Nguyễn Văn L đến ngã ba giao lộ giữa đường Tôn Đức T tiếp giáp đường Trần Thị N thì gặp nhóm của Trần Tấn P, nhóm của anh L dừng xe và xông vào cự cãi đánh nhau. Anh L dùng tay đánh nhiều cái vào đầu, vào mặt của P, P không đánh lại vì thấy nhóm của anh L đông người. Phan Quang H cầm gậy ba khúc bằng kim loại đánh vào tay của P và tay của Huỳnh Vĩnh T1. Diệp Minh Đ chở Nguyễn Thanh N1 vừa dừng xe thì bị Lê Phước M chở Nguyễn Minh L đụng vào xe và người của Đ làm Đ bị thương ở ngực, Đ không đánh lại mà chỉ ôm ngực đứng tại nơi dừng xe.

Lê Trọng N cầm mũ bảo hiểm đánh trúng tay của Nguyễn Minh L3. L3 bỏ chạy, N tiếp tục cầm mũ bảo hiểm rượt đánh L3, rượt chạy khoảng 10 mét đến dây phân cách đường Trần Thị N. Thấy L3 bị N rượt đuổi đánh, Hồ Phúc T5 và Lê Thành T6, mỗi người cầm một mũ bảo hiểm rượt đuổi đánh N. Đồng thời, T5 dùng tay ôm ngang cổ N để T6, L3 và Nguyễn Anh T3 dùng mũ bảo hiểm đánh N và M dùng tay đánh N.

Lúc này, anh Nguyễn Ngọc T7 điều khiển xe mô tô biển kiểm soát 66S1-269.77 chở Nguyễn Ngọc T8 (nhóm của anh Nguyễn Văn L) đến hiện trường nhưng không tham gia đánh nhau mà chỉ đứng nhìn và khuyên can hai nhóm.

Lê Thành T2 từ nhà (cách hiện trường khoảng 70 mét) chạy đến nơi đang đánh nhau, T2 dùng tay tát vào mặt Lê Trọng N làm N té ngã xuống đường. Thấy vậy, chị Lê Thị Bé L1 (là vợ N) can ngăn và dùng tay đẩy T2 ra. Lúc này, Huỳnh Vĩnh T1 nói với nhóm của anh Nguyễn Văn L, Huỳnh Vĩnh T1 là cháu của Huỳnh Anh T9 (tên gọi khác là T9 chó), nhóm của anh L biết T9, nên nhóm của anh L dừng lại không đánh nhau nữa và bỏ về.

Trong lúc, anh Nguyễn Văn L lên xe mô tô chuẩn bị về, thì Trần Tấn P mở cốp xe mô tô của Diệp Minh Đ lấy một con dao cán bằng kim loại màu trắng và nhựa màu đen dài 14,5 cm, lưỡi dao bằng kim loại, mũi nhọn sắc bén dài 14 cm, nơi rộng nhất 4,5 cm (dao này P mua trước đó cất trong cốp xe mô tô). P cầm dao chạy đến từ phía sau đâm 02 cái vào vùng vai và lưng phải của anh L làm anh L té ngã xuống đường bất tỉnh. Thấy anh L bị đâm, Phan Quang H ném bỏ cây gậy ba khúc tại hiện trường và cùng Lê Phước M đưa anh L đi cấp cứu tại bệnh viện Đa khoa Sa Đ, nhưng anh L đã tử vong trước đó.

Thấy Diệp Minh Đ bị thương, Trần Tấn P điều khiển xe mô tô mang theo con dao vừa gây án chở Đ đi bệnh viện, đi được một đoạn thấy Đ ngồi không vững nên P chở Đ về nhà và gọi điện thoại cho Huỳnh Anh T9. T9 đi xe ô tô đến đưa Đ đi Bệnh viện Sa Đ. P và Nguyễn Thanh N1 cùng đi theo chung xe ô tô của

T9. Khi đi, T9 mang theo một con dao ngắn bằng kim loại dài khoảng 10 cm.

Khi đến trước cổng Bệnh viện đa khoa Sa Đ, trong lúc chờ bảo vệ mở cửa, Huỳnh Anh T9 thấy 01 thanh niên lạ đang cầm 01 con dao bằng kim loại dài khoảng 60 cm, T9 xuống xe giật lấy mang xe và điều khiển xe vào khu vực Khoa cấp cứu bệnh viện.

Đối với Huỳnh Vĩnh T1, sau khi bị Phan Quang H đánh trúng tay phải, T1 thấy Trần Tấn P chở Diệp Minh Đ đi bệnh viện, nên T1 về nhà lấy 01 con dao dài khoảng 40 cm rồi đến bệnh viện gặp nhóm của P đang ở khu vực khoa cấp cứu.

Khi cả 02 nhóm gặp nhau tại Bệnh viện đa khoa Sa Đ:

- Nhóm của Trần Tấn P gồm: P, Huỳnh Anh T9, Diệp Minh Đ và Huỳnh Vĩnh T1.

- Nhóm của anh Nguyễn Văn L gồm: Lê Phước M, Nguyễn Minh L3, Phan Quang H, Hồ Phúc T5 và Lê Thành T2.

Lúc này, khoảng 22 giờ 14 phút ngày 10/6/2021, tại khu vực Khoa cấp cứu Bệnh viện Sa Đ, nhóm của Lê Thành T2 đến trước (vì đưa anh Nguyễn Văn L vào bệnh viện).

Sau đó, nhóm của Trần Tấn P đến bệnh viện sau (gồm P, Huỳnh Anh T9, Diệp Minh Đ, Nguyễn Thanh N1 đi chung xe ô tô, còn Huỳnh Vĩnh T1 chạy xe mô tô) cùng vào khu vực Khoa cấp cứu. Khi đến Khoa cấp cứu, T9 cầm 02 con dao, P cầm 01 con dao, Đ cầm 01 con dao và T1 cầm 01 con dao. T9 xuống xe cầm 02 con dao, lớn tiếng chửi thề tục, dọa chém Lê Thành T2, nhưng được các anh Nguyễn Ngọc T8 và Nguyễn Ngọc T7 khuyên can nên T9 ném bỏ 02 con dao xuống đất. T1 và Đ đều cầm dao nhưng không hăm dọa và gây thương tích cho ai.

Lúc này, Trần Tấn P cầm 01 con dao (dao gây án tại hiện trường 01 mang theo) chạy đến chỗ Lê Phước M đang đứng ở cửa ra vào Phòng cấp cứu đâm M 02 cái, M đưa tay đỡ nên bị thương ở hai tay. M bỏ chạy sâu vào bên trong Khoa cấp cứu, Huỳnh Anh T9 ngăn cản và đẩy (kéo) P ra ngoài trước Khoa cấp cứu.

Khám nghiệm hiện trường thể hiện:

- Hiện trường thứ nhất: nơi bị hại Nguyễn Văn L bị đâm là khu vực giao lộ giữa đường Tôn Đức T và đường Trần Thị N thuộc khóm Tân B, phường An H, thành phố Sa Đ. Khu vực này có đông nhà dân sinh sống.

- Hiện trường thứ hai: nơi Lê Phước M bị đâm là Khoa cấp cứu Bệnh viện đa khoa Sa Đ có lắp đặt nhiều camera an ninh. Thời điểm xảy ra vụ án, tại Khoa cấp cứu có nhiều bệnh nhân đang cấp cứu, người nhà bệnh nhân và y sĩ, bác sĩ trong ca trực.

Kết luận giám định:

- Tại Kết luận giám định pháp y về tử thi số 643/KL-KTHS ngày 24/6/2021, Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh Đồng Tháp kết luận: nguyên nhân chết của Nguyễn Văn L là đa vết thương do vật sắc nhọn, trong đó vết thương xuyên thấu

ngực làm thủng phổi gây mất máu cấp là nguyên nhân chính dẫn đến tử vong.

- Tại Kết luận giám định pháp y về thương tích số 237/TgT và số 238/TgT ngày 30/6/2021, Trung tâm pháp y tỉnh Đồng Tháp kết luận: đối với Lê Phước M tổng tỷ lệ tổn thương cơ thể là 12%; Diệp Minh Đ tỷ lệ tổn thương cơ thể là 01%.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 37/2022/HSST ngày 08/9/2022, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Tháp áp dụng điểm n khoản 1 Điều 123; điểm đ khoản 2 Điều 134; điểm b khoản 2 Điều 318; các điểm b và s khoản 1, khoản 2 Điều 51; điểm g khoản 1 Điều 52 Bộ luật Hình sự, xử phạt Trần Tấn P tù chung thân về tội “Giết người”, 04 năm tù về tội “Cố ý gây thương tích” và 04 năm tù về tội “Gây rối trật tự công cộng”. Tổng hợp hình phạt, buộc bị cáo phải chấp hành hình phạt chung của 03 tội là tù chung thân.

Tại Bản án hình sự phúc thẩm số 68/2023/HS-PT ngày 17/02/2023, Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh sửa Bản án hình sự sơ thẩm số 37/2022/HSST ngày 08/9/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Tháp đối với Trần Tấn P. Tuyên bố bị cáo Trần Tấn P không phạm tội “Gây rối trật tự công cộng”. Căn cứ điểm n khoản 1 Điều 123; điểm đ khoản 2 Điều 134; các điểm b, e và s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự, xử phạt Trần Tấn P 20 năm tù về tội “Giết người” và 04 năm tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Tổng hợp hình phạt, buộc bị cáo phải chấp hành hình phạt chung của 02 tội là 24 năm tù.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 10/2023/KN-HS ngày 02/8/2023, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao kháng nghị Bản án hình sự phúc thẩm số 68/2023/HS-PT ngày 17/02/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh. Đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm hủy Bản án hình sự phúc thẩm nêu trên đối với bị cáo Trần Tấn P để xét xử phúc thẩm lại.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao nhất trí với Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về hành vi giết người và cố ý gây thương tích của Trần Tấn P

[2] Khoảng 22 giờ ngày 10/6/2021, do mâu thuẫn trước đó, nhóm của bị hại Nguyễn Văn L đi tìm nhóm của Trần Tấn P. Khi gặp nhóm của P, anh L đã đánh nhiều cái vào đầu, mặt của P. Phan Quang H dùng gậy ba khúc đánh vào tay P và đánh vào tay Huỳnh Vĩnh T1. Hai nhóm xông vào đánh nhau, cụ thể: Diệp Minh Đ bị Lê Phước M đung xe vào người, gây thương tích 01%; Lê Trọng N dùng mũ bảo hiểm đuổi đánh Nguyễn Minh L3. Lê Thành T6 và Hồ Phúc T5 đuổi đánh lại N. Các bị cáo T6, T5, M, T3 và T2 đánh N. Sau đó, Huỳnh Vĩnh T1 nói với nhóm của anh L, T1 là cháu của Huỳnh Anh T9 nên nhóm của anh L không đánh nữa. Khi anh L đang ngồi trên xe mô tô định về thì Trần Tấn P lấy dao trong cốp xe mô tô chạy đến từ phía sau đâm 02 cái vào vùng vai và lưng phải của anh L, hậu quả anh L tử vong. Sau khi bị Trần Tấn P đâm, nhóm của anh Nguyễn Văn L đưa anh L vào Bệnh viện đa khoa Sa Đ. Nhóm của P cùng tới bệnh viện, tại đây, hai

nhóm cự cãi, lớn tiếng, P dùng dao đâm 02 cái vào tay của Lê Phước M, gây thương tích tỷ lệ là 12%.

[3] Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm kết án Trần Tấn P về các tội “Giết người” và “Cố ý gây thương tích” là có căn cứ pháp luật.

[4] Hành vi giết người của Trần Tấn P là đặc biệt nghiêm trọng. Mặc dù, người bị hại có lỗi trước là tìm gặp và đánh nhiều cái vào đầu, mặt của P, nhưng khi bị hại lên xe ra về thì P lại lấy dao đâm bị hại từ phía sau là hành vi phạm tội có tính chất côn đồ. Tòa án cấp sơ thẩm xử phạt Trần Tấn P tù chung thân về tội “Giết người” là phù hợp với tính chất, mức độ và hành vi phạm tội của bị cáo. Tòa án cấp phúc thẩm áp dụng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự “Phạm tội trong trường hợp bị kích động về tinh thần do hành vi trái pháp luật của nạn nhân gây ra” để giảm hình phạt cho Trần Tấn P xuống 20 năm tù là nhẹ và không nghiêm.

[5] Về hành vi gây rối trật tự công cộng của Trần Tấn P

[6] Vụ án xảy ra tại 02 hiện trường khác nhau

[7] Hiện trường thứ nhất là khu vực ngã ba giao lộ giữa đường Tôn Đức T và đường Trần Thị N thuộc khóm Tân B, phường An H, thành phố Sa Đ, thời điểm là khoảng 22 giờ. P cùng các bị cáo khác đã la lối, gây mất an ninh trật tự, an toàn xã hội tại địa phương, ảnh hưởng đến cuộc sống sinh hoạt của người dân.

[8] Hiện trường thứ hai là khu vực Phòng cấp cứu của Bệnh viện đa khoa Sa Đ, thời điểm là khoảng 22 giờ 30 phút. Nhóm của Lê Thành T2 đến bệnh viện trước, gồm T2 và Lê Phước M. Nhóm của Trần Tấn P gồm P, Huỳnh Anh T9, Diệp Minh Đ và Huỳnh Vĩnh T1. Tại đây, P cầm hung khí (dao) cùng các bị cáo khác la lối, chửi bới và P dùng dao đâm Lê Phước M. Hành vi của P và các đồng phạm gây ảnh hưởng xấu đến trật tự chung và hoạt động điều trị của bệnh viện, gây tâm lý hoang mang lo sợ cho những người có mặt tại nơi xảy ra vụ án.

[9] Về tội “Gây rối trật tự công cộng” của Trần Tấn P

[10] Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án hình sự sơ thẩm: “*Tuyên bố bị cáo Trần Tấn P không phạm tội “Gây rối trật tự công cộng”*” là không có căn cứ, bởi lẽ: hành vi của Trần Tấn P và các bị cáo khác như phân tích nêu trên đã đủ yếu tố cấu thành tội “Gây rối trật tự công cộng”. Tòa án cấp phúc thẩm nhận định hành vi gây rối trật tự công cộng của P “đã thu hút” vào tội “Giết người” và tội “Cố ý gây thương tích” là không đúng. Khách thể của tội “Gây rối trật tự công cộng” là xâm phạm nội quy, quy tắc, điều lệ... về trật tự ở những nơi công cộng. Tội phạm xâm phạm trực tiếp đến trật tự chung, vi phạm nếp sống văn minh, quy tắc của cuộc sống ảnh hưởng đến hoạt động bình thường ở những nơi công cộng. Trong khi đó, khách thể của tội “Giết người” và tội “Cố ý gây thương tích” là quyền sống, quyền bất khả xâm phạm về sức khỏe của con người.

[11] Hành vi gây rối trật tự công cộng của các bị cáo diễn ra ở cả 02 hiện trường, Trần Tấn P cùng các bị cáo la lối, rượt đuổi, gây mất an ninh trật tự tại nơi công cộng là giao lộ, có nhiều cư dân sinh sống. Sau đó, các bị cáo tiếp tục đến la lối, chửi, rượt đuổi nhau tại Bệnh viện đa khoa Sa Đ ngay tại Khoa cấp cứu đang

có nhiều bệnh nhân, người nhà bệnh nhân vào cấp cứu, thăm bệnh, có y, bác sĩ đang trực. Hành vi gây rối trật tự công cộng diễn ra trước, cùng lúc và sau các hành vi giết người và cố ý gây thương tích. Trong vụ án này, các tội danh được cấu thành từ các hành vi độc lập, nên không thuộc trường hợp “một hành vi xâm hại nhiều khách thể” mà là “hành vi nào xâm hại khách thể đó”.

[12] Do đó, Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án hình sự sơ thẩm, tuyên bố bị cáo Trần Tấn P không phạm tội “Gây rối trật tự công cộng” và xử phạt Trần Tấn P 20 năm tù về tội “Giết người” là có sai lầm nghiêm trọng trong việc áp dụng pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 382; khoản 3 Điều 388; Điều 391 và Điều 394 Bộ luật Tố tụng hình sự;

1. Chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 10/2023/KN-HS ngày 02/8/2023 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

2. Hủy Bản án hình sự phúc thẩm số 68/2023/HS-PT ngày 17/02/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh về phần quyết định “*Tuyên bố bị cáo Trần Tấn P không phạm tội “Gây rối trật tự công cộng” và phân trách nhiệm hình sự đối với bị cáo Trần Tấn P về tội “Giết người”.*”

Chuyển hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh để xét xử phúc thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật./.

NỘI DUNG ÁN LỆ

“[9] Về tội “Gây rối trật tự công cộng” của Trần Tấn P

[10] Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án hình sự sơ thẩm: “Tuyên bố bị cáo Trần Tấn P không phạm tội “Gây rối trật tự công cộng”” là không có căn cứ, bởi lẽ: hành vi của Trần Tấn P và các bị cáo khác như phân tích nêu trên đã đủ yếu tố cấu thành tội “Gây rối trật tự công cộng”. Tòa án cấp phúc thẩm nhận định hành vi gây rối trật tự công cộng của P “đã thu hút” vào tội “Giết người” và tội “Cố ý gây thương tích” là không đúng. Khách thể của tội “Gây rối trật tự công cộng” là xâm phạm nội quy, quy tắc, điều lệ... về trật tự ở những nơi công cộng. Tội phạm xâm phạm trực tiếp đến trật tự chung, vi phạm nếp sống văn minh, quy tắc của cuộc sống ảnh hưởng đến hoạt động bình thường ở những nơi công cộng. Trong khi đó, khách thể của tội “Giết người” và tội “Cố ý gây thương tích” là quyền sống, quyền bất khả xâm phạm về sức khỏe của con người.

[11] Hành vi gây rối trật tự công cộng của các bị cáo diễn ra ở cả 02 hiện trường, Trần Tấn P cùng các bị cáo la lối, rượt đuổi, gây mất an ninh trật tự tại nơi công cộng là giao lộ, có nhiều cư dân sinh sống. Sau đó, các bị cáo tiếp tục đến la lối, chửi, rượt đuổi nhau tại Bệnh viện đa khoa Sa Đ ngay tại Khoa cấp cứu đang có nhiều bệnh nhân, người nhà bệnh nhân vào cấp cứu, thăm bệnh, có y, bác sĩ đang trực. Hành vi gây rối trật tự công cộng diễn ra trước, cùng lúc và sau các hành vi giết người và cố ý gây thương tích. Trong vụ án này, các tội danh

được cấu thành từ các hành vi độc lập, nên không thuộc trường hợp “một hành vi xâm hại nhiều khách thể” mà là “hành vi nào xâm hại khách thể đó”.

[12] Do đó, Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án hình sự sơ thẩm, tuyên bố bị cáo Trần Tấn P không phạm tội “Gây rối trật tự công cộng” và xử phạt Trần Tấn P 20 năm tù về tội “Giết người” là có sai lầm nghiêm trọng trong việc áp dụng pháp luật.”